

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เรื่องการจัดตั้งเทศบาลปรากฏชัดเจนในพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ พุทธศักราช 2461 โดยกำหนดให้จัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่น “เทศบาล” ในเมืองจำลอง “ดุสิตธานี” บริเวณพระที่นั่งอัมพรสถาน เพื่อให้เป็นเมืองทดลองการปกครองตนเองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยพระบรมราชโองการฯ ต่อมา คณะราษฎรได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช 2476 และได้มีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2478 โดยยกฐานะสุขาภิบาลทั้ง 35 แห่งขึ้นเป็นเทศบาล

ในปี พ.ศ. 2496 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาลและมีการแก้ไขเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องถึง 12 ครั้ง ปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นไทยรูปแบบเทศบาลเป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก 12 ฉบับ สำหรับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ตัวอย่างเช่น อำนาจหน้าที่ในการให้บริการประชาชน ซึ่งรวมทั้งการจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เป็นต้นว่า น้ำสะอาด โรงฆ่าสัตว์ และดำเนินการกิจการโรงรับจำนำ รวมตลอดถึงอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการเทศบาล

ในส่วนของเทศบาลที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบในที่นี้ คือ เทศบาลเมือง ได้แก่ เทศบาลเมืองนราธิวาส มีชุมชนในเขตเทศบาลจำนวน 32 ชุมชน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 40,423 คน มีรายได้ 280,876,178.58 บาท และเทศบาลเมืองสุโขทัย มีชุมชนในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 25 ชุมชน และมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 38,585 คน มีรายได้ 258,920,737.74 บาท (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปี 2548 ข้อมูล ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2549 โดยส่วนวิจัยและพัฒนาแบบรูปและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง) ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรนำการบริหารจัดการของเทศบาล ทั้ง 2 แห่งนี้ มาเปรียบเทียบกัน เพราะเทศบาลทั้ง 2 แห่ง มีความแตกต่างกันในลักษณะของพื้นที่ คือ เทศบาลเมืองนราธิวาส ตั้งอยู่ระหว่างศูนย์กลางของจังหวัด

และมีความเจริญน้อยกว่าเทศบาลเมืองสุโขทัยโก-ลก ซึ่งเป็นอำเภอชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นศูนย์กลางธุรกิจ

การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นแนวทางหนึ่งของการบริหารจัดการที่โดยเนื้อแท้แล้วนำยกย่องเลื่อมใสศรัทธาท่านองเดียวกับหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่องทางสายกลาง กล่าวคือ เศรษฐกิจพอเพียงได้ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนทุกระดับยึดถือในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด คือ ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขอย่างมั่นคงและยั่งยืน แนวทางดังกล่าวนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่คำนึงถึงหลักการสำคัญ คือ ความพอเพียง ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน การพึ่งตนเอง การเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน การรวมกลุ่ม การสร้างเครือข่าย ความสมดุล และการพัฒนาที่ยั่งยืน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ 2550: การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางคุณธรรม) อย่างไรก็ตาม เทศบาลได้ประสบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการ เช่น การบริหารจัดการของเทศบาลไม่ได้คำนึงถึงหลักความพอเพียง ขาดภูมิคุ้มกันที่ดีมิได้พึ่งตนเอง และมีได้เสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กันมากเท่าที่ควร ตัวอย่างเช่น เทศบาลไม่ได้ให้บริการประชาชนโดยยึดหลักการพึ่งตนเองให้บริการประชาชนโดยยึดติดกับวัตถุมากเกินไปจนความจำเป็นหรือให้บริการโดยใช้จ่ายงบประมาณอย่างฟุ่มเฟือย เป็นต้น

จากการศึกษาความเป็นมา ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา อำนาจหน้าที่ของเทศบาลและความสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งปัญหาด้านการบริหารจัดการของเทศบาลอันเนื่องมาจากการมิได้นำการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุโขทัยโก-ลก จังหวัดนราธิวาส” โดยนำ “หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 8 ประการ” มาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญ การศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติ ทั้งในทางวิชาการและทางปฏิบัติ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ ดังนี้

2.1 ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ในจังหวัดนราธิวาส

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้เพราะจะทำให้ทราบและเข้าใจข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ในปัจจุบัน เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมือง 2 แห่ง ในจังหวัดนราธิวาสในเชิงเปรียบเทียบ

2.2 ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ในจังหวัดนราธิวาส

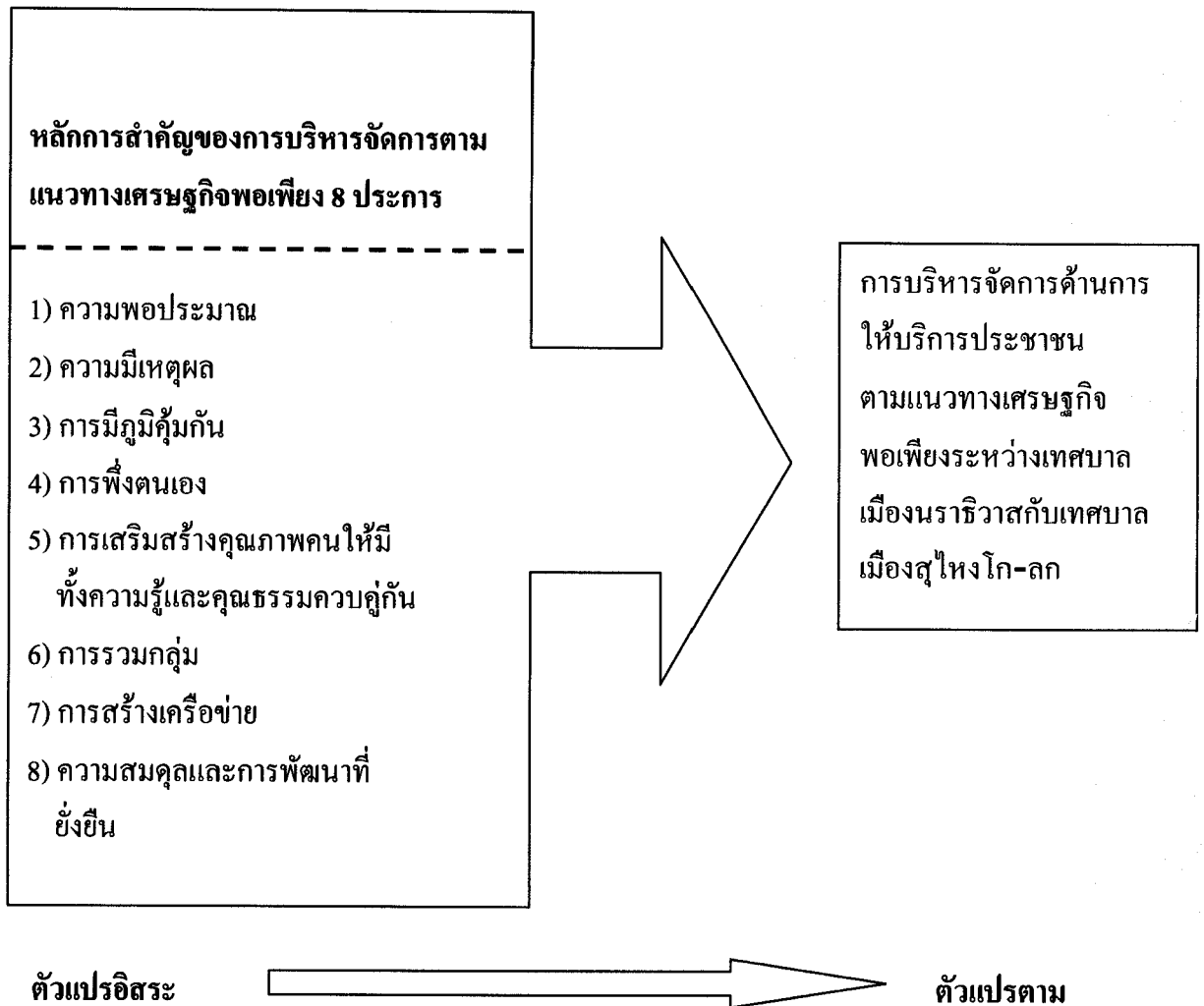
เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้เพราะจะทำให้ทราบและเข้าใจสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในเชิงเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสและเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก โดยถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในปัจจุบันอันจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อไปอย่างเป็นระบบ

2.3 ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ในจังหวัดนราธิวาส

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้เพราะต้องการทราบและเข้าใจแนวทางการพัฒนาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลเมือง 2 แห่งดังกล่าว เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาที่ดีที่สุดสำหรับแก้ไขปัญหา ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการของเทศบาลในอนาคตต่อไป วัตถุประสงค์ข้อนี้เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น (opinion) ของกลุ่มตัวอย่างและผู้ศึกษา โดยมีพื้นฐานมาจากการศึกษาปัญหาหรือข้อเท็จจริงในปัจจุบัน ข้อ 2.1 และ ข้อ 2.2 ข้างต้น เช่นนี้ ทำให้มีแนวโน้มว่าจะมีข้อมูลมากเพียงพอที่จะทำนายหรือแสดงความคิดเห็นสำหรับการพัฒนาการบริหารจัดการของเทศบาลทั้ง 2 แห่ง ในอนาคตได้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบมากขึ้น

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลจริงเกี่ยวกับการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองนราธิวาส และเทศบาลสุไหงโก-ลกในจังหวัดนราธิวาส ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ หรือหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 8 ประการหรือ 8 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิด ซึ่ง วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางคุณธรรม” (2550) โดยผู้ศึกษาถือว่า “หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 8 ประการ” เป็นตัวแปรอิสระ ส่วน “การบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก” เป็นตัวแปรตาม สำหรับตัวแปรอิสระ 8 ประการดังกล่าว ประกอบด้วย (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การพึ่งตนเอง (5) การเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน (6) การสร้างเครือข่าย (7) การรวมกลุ่ม และ (8) ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่นำการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ เพราะการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจและยังเป็นเครื่องมือทางวิชาการที่สำคัญหรือเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่จะช่วยให้ทราบและเข้าใจถึงการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองนราธิวาส และเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ในจังหวัดนราธิวาสอีกด้วย ไม่เพียงเท่านั้นกรอบแนวคิดดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโดยครอบคลุมด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ ถึง 8 ด้านอย่างสมบูรณ์และครบถ้วนด้วย อย่างไรก็ตาม กรอบแนวคิดนี้มีข้อจำกัด เช่น ในมุมมองหนึ่งอาจเป็นนามธรรมมากเกินไปจนยากต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง

4. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยแบ่งเป็น 3 ด้าน

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตรอบคลุมการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุโหงโก-ลก ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำ “การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษาเปรียบเทียบ ทั้งนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 บท แต่ละบทมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ ครอบคลุมความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ขอบเขตการวิจัย ข้อจำกัดในการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นการนำเสนอแนวคิดและผลการศึกษาวิจัยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารหลายประเภท เช่น หนังสือ งานวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (4) การวิเคราะห์ข้อมูล (5) ระยะเวลาทำการวิจัย และ (6) แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางและภาพประกอบตามความเหมาะสม พร้อมคำอธิบายหรือเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอสุโหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส เท่านั้น

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ทั้งหมด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

หนึ่ง ประชาชนทั้งหมดที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาสและเทศบาลเมืองสุโหงโก-ลก ดังนี้

- ประชาชนทั้งหมดในเทศบาลเมืองนราธิวาส มีจำนวน 40,423 คน
 - ประชาชนทั้งหมดในเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก มีจำนวน 38,585 คน
- รวมประชากรประเภทที่หนึ่ง จำนวน 79,008

สอง บุคลากรที่ปฏิบัติราชการในเทศบาลเมืองนราธิวาสและเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ

- บุคลากรที่ปฏิบัติราชการในเทศบาลเมืองนราธิวาส ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ มีจำนวน 125 คน
- บุคลากรที่ปฏิบัติราชการในเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ มีจำนวน 53 คน

รวมประชากรประเภทที่สอง จำนวน 178 คน

รวมประชากร ทั้ง 2 ประเภท (79,008 + 178) ได้ 79,186 คน

4.3.2กลุ่มตัวอย่าง คือ สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ตัวแทนของประชากรที่เลือกนำมาศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท เช่นกัน

หนึ่ง แบ่งเป็น

- กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาส มีจำนวน 612 คน
- กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก มีจำนวน 612 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประเภทที่หนึ่ง (612 + 612) ได้ 1,224 คน

กลุ่มตัวอย่างข้างต้นนี้ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1976) ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.04

สอง แบ่งเป็น

- กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติราชการในเทศบาลเมืองนราธิวาส จำนวน 125 คน
 - กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติราชการในเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก จำนวน 53 คน
- รวมกลุ่มตัวอย่างประเภทที่สอง (125 + 53) ได้ 178 คน
- กลุ่มตัวอย่างข้างต้นนี้คือประชากรทั้งหมด
- รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภท (1,224+178) ได้จำนวน 1,402 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ถือได้ว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากเพียงพอ อีกทั้งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ศึกษาและเป็นผู้เคยรับบริการโดยตรงจึงทำให้มีแนวโน้มที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องศึกษาอย่างมาก นอกจากนั้น การศึกษารั้ครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการวิจัยสนาม (field research) เพราะต้องการให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) อย่างไรก็ตามในการศึกษารั้ครั้งนี้ผู้ศึกษายังคงให้ความสำคัญกับการวิจัยเอกสาร (documentary research) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อขอบเขตการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย จึงแบ่งเป็น 3 หัวข้อเช่นกัน

5.1 ข้อจำกัดด้านเนื้อหา

การศึกษารั้ครั้งนี้มุ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาเนื้อหาเฉพาะที่เป็นปัจจุบันและเนื้อหาที่เป็นความคิดเห็นในอนาคต โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอดีต วิจารณ์การ หรือความเป็นมาอย่างมาก เนื่องจากผู้ศึกษาประสงค์จะได้เนื้อหาที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการเปรียบเทียบการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วย 8 ประการ เป็นหลัก เพื่อเทศบาลเมืองนราธิวาสและเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก จะได้นำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหน่วยงานตนเองต่อไปในอนาคต มากกว่าการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ที่ควรแยกศึกษาเป็นอีกเรื่องต่างหากได้ ดังนั้น สัดส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการของเทศบาลทั้ง 2 แห่ง สำหรับอนาคตมากเป็นพิเศษ ขณะเดียวกัน การศึกษานี้เน้นการเปรียบเทียบการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนเท่านั้น โดยไม่ศึกษาด้านอื่น ๆ

5.2 ข้อจำกัดด้านพื้นที่

การศึกษารั้ครั้งนี้จำกัดพื้นที่อยู่ในตำบลบางนาศ อำเภอมือเมือง จังหวัดนราธิวาส และตำบลสุไหงโก-ลก อำเภอสุนทรี จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาล ไม่ครอบคลุมพื้นที่อื่น เพราะวัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้มุ่งเน้นเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ/รูปแบบหรือแนวโน้มการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนในอนาคต

5.3 ข้อจำกัดด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารั้ครั้งนี้จำกัดกลุ่มตัวอย่างเพียง 1,402 คน เท่านั้น เพราะมีเวลาจำกัด

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

เนื่องจากการให้ความหมายศัพท์หรือคำหนึ่ง ๆ นั้น เป็นเรื่องยากพอสมควรที่จะได้รับการยอมรับจากทุกคน เนื่องจากการให้ความหมายของคำแต่ละคำอาจเหมือนหรือแตกต่างกันได้เสมอที่เป็นเช่นนี้เพราะความแตกต่างกันในด้านความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น และมุมมองของผู้ให้ความหมายแต่ละคน ดังนั้น เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายหรือคำจำกัดความแต่ละคำที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ตรงกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผู้ศึกษารวมทั้งให้ผู้ศึกษาไม่หลงประเด็นและสามารถศึกษาให้ตรงกับความหมายที่ได้ให้ไว้ในคำจำกัดความด้วย จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไว้ ดังนี้

6.1 การบริหารจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในที่นี้ต่อจากนี้ไปขอใช้คำว่าแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางหนึ่งของการบริหารจัดการ หรือการบริหารจัดการที่โดยเนื้อแท้แล้วนายกองเลื่อมใสศรัทธาท่านองเดียวกับหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่องทางสายกลาง กล่าวคือ เศรษฐกิจพอเพียงได้ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนทุกระดับยึดถือในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด คือ ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข แนวทางดังกล่าวนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่คำนึงถึงหลักการสำคัญ 8 ประการ หรือ 8 ด้านดังนี้

6.1.1 ความพอเพียง หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนเน้นการผลิตและบริโภคโดยยึดทางสายกลาง ความพอประมาณ และความพอดี ในเวลาเดียวกัน ก็ก้าวให้ทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนโดยยึดถือทางสายกลางหรือการประหยัดไม่ฟุ้งเฟ้อ และการให้บริการประชาชนโดยไม่ยึดติดกับวัตถุมากเกินไป

6.1.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนตัดสินใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ ทั้งนี้ การตัดสินใจและการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนบนพื้นฐานของเหตุผลและความโปร่งใส โดยได้คิด ตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

6.1.3 การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรในการเตรียมความพร้อมรู้เท่าทันต่อผลกระทบที่จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการ

ประชาชน โดยได้เตรียมความพร้อม และโดยให้ความรู้แก่ประชาชนถึงผลกระทบที่จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มีการวางแผนที่ดี และมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว

6.1.4 การพึ่งตนเอง หมายถึง ประชาชนและชุมชนสนับสนุนระบบเศรษฐกิจของชุมชนที่อยู่ได้ด้วยตนเองไม่ต้องพึ่งพิงคนอื่นหรือคนอื่นจนเกินความจำเป็นโดยเน้นความสามารถของประชาชนและชุมชนในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงประชาชนหรือชุมชนนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือชุมชนไม่ได้เป็นเจ้าของ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนโดยยึดหลักการพึ่งตนเองเป็นหลักโดยไม่ต้องพึ่งพาพึ่งพิงบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ใช้งบประมาณและทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่

6.1.5 การเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน หมายถึง การเสริมสร้างคุณภาพของคนหรือประชาชนทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ด้านวัตถุครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้คนมีความรู้ มีวิชาการ มีความรอบรู้ มีความรอบคอบ และมีความระมัดระวัง ส่วนด้านจิตใจ ครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้คนมีคุณธรรม คือ คิดและทำคุณงามความดีเป็นประจำเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม รวมทั้งส่งเสริมให้ละความชั่วและทำความดี ไม่เบียดเบียน มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียร มีความอดทน มีความรอบคอบ มีความประหยัด มีความเมตตา มีความเอื้ออาทรและมีความสามัคคี เพื่อร่วมแรงร่วมใจกันประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน

6.1.6 การรวมกลุ่ม หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม โดยประชาชนหรือองค์การในชุมชนจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนโดยผ่านกลุ่ม คำนึงถึงความสำคัญของการรวมกลุ่ม

6.1.7 การสร้างเครือข่าย หมายถึง ประชาชนและชุมชนร่วมมือกันสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงกันและร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนโดยยึดถือความร่วมมืออย่างเป็นเครือข่าย สนับสนุนการสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงและร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

6.1.8 ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนยึดถือการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม มีสมดุลระหว่างกระแสการแข่งขันจากโลกาภิวัตน์และกระแสท้องถิ่นนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการประชาชนโดยคำนึงถึงองค์รวมทั้งระบบหรือภาพรวมทั้งระบบ สนับสนุนการบริหารจัดการในทิศทางที่สมดุลและยั่งยืนทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ

6.2 การเปรียบเทียบ หมายถึง การเปรียบเทียบการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุโขโกลก

6.3 การบริหารจัดการ (management administration) หมายถึง วิธีการทำงานหรือการปฏิบัติงานของเทศบาล และ/หรือบุคลากรที่ปฏิบัติราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำในเทศบาลเมืองนราธิวาสและเทศบาลเมืองสุโขโกลก จังหวัดนราธิวาส ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

6.4 การให้บริการประชาชน หมายถึง การจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานแก่ประชาชนด้วยมาตรฐานเดียวกันอย่างใกล้ชิด ทัวถึง เท่าเทียม และตอบสนองความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

6.5 เทศบาล หมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นไทยรูปแบบที่เรียกว่า เทศบาลในจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ เทศบาลบาลเมือง 2 แห่ง ที่นำมาเปรียบเทียบกัน คือ เทศบาลเมืองนราธิวาสและเทศบาลเมืองสุโขโกลก

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้ ให้ความสำคัญหรือมีประโยชน์ใน 3 ส่วน ได้แก่ องค์ความรู้ใหม่ ประโยชน์ในทางวิชาการ และประโยชน์ในทางปฏิบัติ ดังนี้

7.1 องค์ความรู้ หมายถึง ตัวความรู้ที่กำหนดขอบเขตได้และระบุเฉพาะเจาะจงได้ เป็นสิ่งที่สร้าง ผลิต และพัฒนาได้ เผยแพร่ ถ่ายทอด นำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยการศึกษาครั้งนี้ จะช่วยสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในการสนับสนุนการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลเมืองนราธิวาสกับเทศบาลเมืองสุโขโกลก โดยใช้การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 8 ประการ เป็นกรอบแนวคิดสำคัญ

7.2 ประโยชน์ในทางวิชาการ

การศึกษาครั้งนี้ช่วยให้ทราบและเข้าใจข้อเท็จจริงและปัญหา รวมทั้งแนวทางการพัฒนา ที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลเมืองนราธิวาส และเทศบาลเมืองสุโขโกลก ในเชิงเปรียบเทียบ โดยหน่วยงานและสถาบันการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทำนองเดียวกันนี้

7.3 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลเมือง นราธิวาสและเทศบาลเมืองสุโขทัย ในการกำหนดแนวทางพัฒนา ปรับปรุง วางแผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น อีกทั้งบุคคลและหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ฯลฯ จะได้รับประโยชน์จากการศึกษานี้ โดยอาจนำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อมูลที่เป็น โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะไปใช้ประโยชน์ เช่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาการบริหารจัดการหน่วยงาน

ในส่วน of ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการศึกษานี้ คือ ประชาชน จะได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาล เมื่อได้มีการนำผลการศึกษานี้ไปศึกษาประชาชน อาจนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ หรือแสดงความ คิดเห็นเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลต่อไป